

LR Ryšių reguliavimo tarnyba
Mortos g. 14 LT-03219 Vilnius
El. paštas: rrt@rrt.lt

2024-07-23 Nr. SD- 38750

DĖL RADIJO RYŠIO PLĖTROS 1427–1518 MHz RADIJO DAŽNIŲ JUOSTOJE PLANO PATVIRTINIMO

UAB „Tele2“ (toliau – Tele2) išanalizavo Lietuvos Respublikos Ryšių reguliavimo tarnybos (toliau – RRT) paskelbtą Radijo ryšio plėtros 1427–1518 MHz radijo dažnių juostoje planą (toliau – Planas). Tele2 šiuo raštu teikia savo pastabas ir pasiūlymus Planui:

a) Dėl Plano punkto Nr. 13.

Tele2 jau pirmojo derinimo metu buvo pateikusi pastabas dėl šio punkto. Vertindama pastabas bei apžvelgdama jas derinimo pažymoje, RRT nurodė, kad į Tele2 pastabas neatsižvelgė, pažymėdama, kad „[...] pasidalijamojo naudojimosi radijo dažniais (kanalais) tvarka ir sąlygos bus detalizuotos Elektroninių ryšių įstatymo įgyvendinamuosiuose teisės aktuose (šiuo metu rengiamame Elektroninių ryšių išteklių skyrimo ir naudojimo taisyklių projekte, dėl kurio bus vykdomos viešos konsultacijos bendra tvarka) ir radijo dažnių (kanalų) iš Plano projekto 7 punkte nurodytų radijo dažnių juostų naudojimo sąlygose.“

Suprantame RRT poziciją pasidalijamojo naudojimosi radijo dažniais (kanalais) tvarką ir sąlygas detalizuoti Elektroninių ryšių įstatymą įgyvendinamuosiuose aktuose, tačiau atkreipiame dėmesį, kad rinkos dalyviai, prieš investuodami į išteklius, turi pagrįstą lūkestį suprasti atitinkamų išteklių naudojimo sąlygas bei apribojimus.

Atsižvelgdami į tai, prašome RRT *Elektroninių ryšių išteklių skyrimo ir naudojimo taisyklių projektą paskelbti iki 1427–1518 MHz radijo dažnių juostų aukciono.*

b) Dėl Plano punkto Nr. 23.3.

Plano IV skyriuje yra pateikiami minimalius antžeminių sistemų plėtros reikalavimai, tarp kurių, 23.3 punkte nurodytas reikalavimas „ne vėliau kaip 2030 m. gruodžio 31 d. įdiegti antžemines sistemas, sparčiuoju plačiajuosčiu ryšiu aprėpiančias visas Lietuvos Respublikos teritorijoje esančias gyvenamąsias vietas.“ Žemiau teikiame klausimus/pastabas dėl šio reikalavimo:

1. Reiktų patikslinti, ką reiškia „*spartusis plačiajuostis ryšys*“.
2. Reiktų patikslinti, koks parametras apibūdina žodį „*aprėpiantis*“ – signalo padengimo parametras dBm ar greitaveikos parametras Mbps?
3. Ypatingai svarbu atkreipti dėmesį į tai, kad aprėpti absoliučiai visas gyvenamąsias vietas Lietuvoje yra ne tik, kad techniškai neįmanoma dėl griežto statybos reguliavimo, tačiau yra ir ekonomiškai neracionalu. Žemiau pateikiame detalesnius argumentus, dėl ko toks reikalavimas yra neįgyvendamas:
 - a) Visų pirma, norėtume atkreipti dėmesį, kad šalies teritorijos padengimui yra skirtos dažnių juostos mažiau 1 GHz (<1GHz) – šios dažnių juostos vadinamos padengimo dažnių juostos (angl. *coverage frequency bands*). Šie principai yra numatyti tarptautinės GSMA asociacijos, vienijančios pasaulio mobiliojo ryšio operatorius, ataskaitoje apie 5G ir kitų mobiliojo ryšio technologijų efektyvų radijo spektro panaudojimą „*5G Spectrum Guide*“¹. 1500 MHz dažnių juosta yra skirta sukurti papildomą mobiliojo ryšio greitaveikos talpą tankiai apgyvendintose teritorijose, kur jau egzistuoja 700 MHz, 800 MHz, 900 MHz dažnių juostų padengimas. 1500 MHz dažnių juostos naudojimas šalies padengimui būtų neefektyvus dažnių ir infrastruktūros panaudojimas ne tik dėl ženklios ir visiškai nereikalingos infrastruktūros ir bazinių stočių plėtos, tačiau ir dėl itin išaugusio energijos resursų poreikio.
 - b) Antra, Lietuvoje egzistuoja izoliuotų/nutolusių gyvenamųjų namų, kurie yra labai nutolę nuo pagrindinių radijo ryšio stočių (pavyzdžiui, Labanoro giria, vienkiemiai). Tokiais atvejais gali tekti statyti atskirus bokštus vieno ar kelių namų aptarnavimui, kas ekonomiškai yra visiškai nepagrįsta, nelogiška ir būtų visiškai neefektyvus bei niekada neatsiperkantis lėšų panaudojimas.
 - c) Galiausiai, Lietuvoje taip pat egzistuoja nemažai ryšio stočių statybos ribojimų, aptariamų 5G memorandume². Judriojo ryšio operatoriai nuolatos susiduria ne tik su ribojimais statyti infrastruktūrą saugojamose teritorijose, tačiau dar dažnesnė kliūtis yra atskirų savivaldybių neišduodami leidimai, taip pat, atskirų tiek valstybinių, tiek privačių ūkio subjektų nenoras dalintis infrastruktūra ar išnuomoti vietą ant jų pastatų/statinių, ko pasekoje, operatoriai susiduria su itin ribotomis galimybėmis plėsti savo infrastruktūrą net ten, kur jos labai reikia.

¹ 5G Spectrum Guide. Nuoroda internete: <https://www.gsma.com/connectivity-for-good/spectrum/5g-spectrum-guide-2/>

² 5G memorandumas. Nuoroda internete: <https://sumin.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/elektroniniai-ryšiai-1/memorandumas-dėl-5g-ryšio-diegimo-lietuvoje/>

Atkreipiame dėmesį, kad netgi daug žemesnio dažnio 700 MHz juostai nėra taikomi tokie griežti minimalūs padengimo plėtros reikalavimai, nors minima dažniu juosta yra skirta būtent šalies padengimui.

Atsižvelgdami į tai, kas išdėstyta, siūlome numatyti padengimo procentą, kuris būtų mažesnis nei numatytas 700 MHz plėtros plane, t.y. mažiau nei 80 proc.

Esame pasiruošę savo poziciją pristatyti susitikimo metu.

Pagarbiai

UAB „Tele2“ strategijos ir plėtros direktorius

Tadas Bukauskas

